

Vi lever ikke lenger i industriens, — men i en ideologisk tidsalder

En bekjennelse
av bergprekenen

Den sterkeste ideologi er den som skaper den sterkeste forvandling. — «En åndelig atombombe som kan ødelegge materialismen fullstendig»

En moralsk terapi
av verden

Har MRA funnet demokratiets svar på materialismens utfordring? — I sommer er det blitt kristnet flere muhamedanere i Caux enn i hele dette århundre

Fra Montreux går tannhjulsbanen til det verdensberømte Rochers de Naye langsomt oppover i bratte svinger. Under oss hviler Genfersjøen, blå, dyp, vid og stille. 600 meter over sjøen ligger Caux. Her står «Mountain House», en kolossal bygning med plass til 700 senger, og her står ytterligere fire hoteller. Samtlige fem bygninger er i dag overtatt av Moralsk Opprustning. Her er bevegelsens hovedkvarter og her foregår de store årlige verdenskonferansene som strekker seg over de fire sommermånedene juni, juli, august, september. — I år var her 5000 deltakere fra 44 land. I år kom i alt 8000 deltakere fra 82 land. Hver enkelt deltakers opphold varierer gjennomgående mellom ti og tyve dager. De fem bygningene kan gi plass til 12—1400 mennesker samtidig.

DEN GODE VILJES GJENFORENING

Ingen hotelltjener eller elevatorgutt tar imot dem når de kommer. Hotellet betjenes av gjestene. Alle er alles tjepere. En umiddelbar følelse av varme og velkomst slår imot deg. Du trives fra første øyeblikk. Her er en atmosfære av broskap og godvilje som synes å ha smittet alle.

Resultatet av den gode viljes gjenforening?

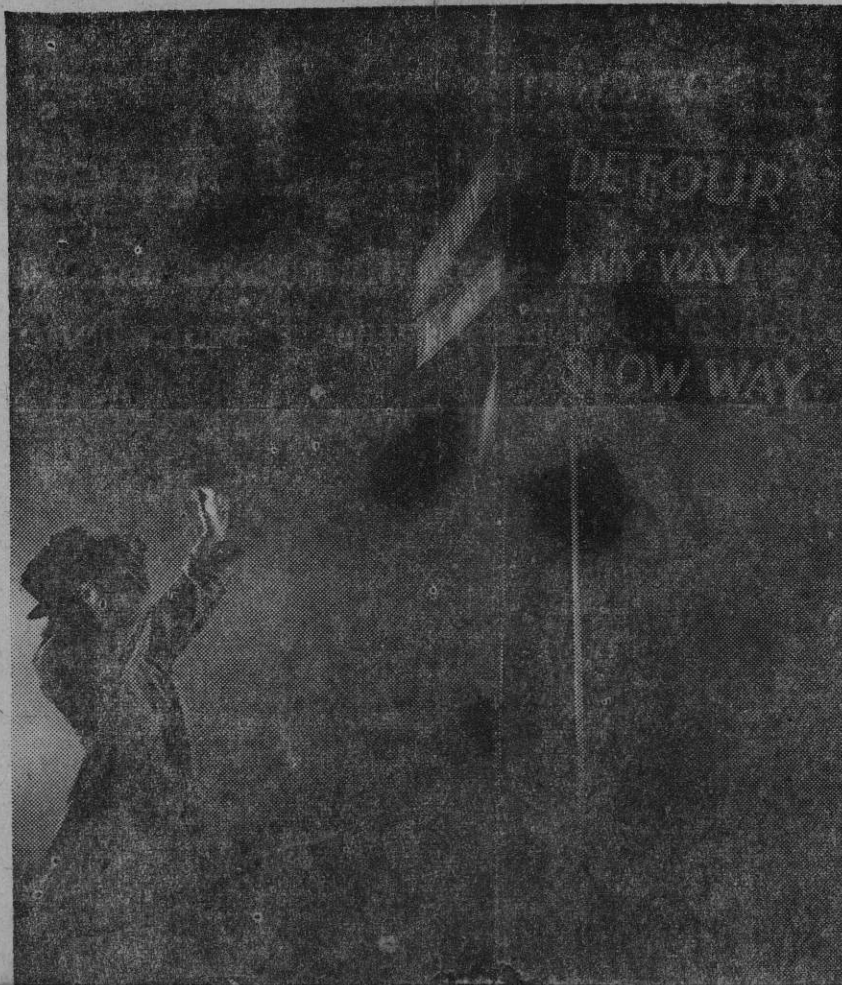
To mann satt og så på hinanden over bordet i Caux. En sa: «Der er to årsaker til at vi skulle hate hverandre. Du er fransk. Jeg er tysker. Du er kapitalist. Jeg er arbeider.» — Den andre svarte: «Vi skulle være fiender også av en tredje årsak. Ditt folk dømte meg til døden og satte meg i fengsel. Jeg så nesten alle vennene mine dø omkring meg.» Så reiste han seg fra bordet og

ter et slag han hadde under krigen. Men han følger våkent og interessert med. «Vi er glad i Frank.» — det er maksimum av hva de yngre MRA-lederne vil strekke sin «føredyrkelse» til. Etter noen dagers opphold i Caux kan man vel forstå at de er glad i ham.

Der er hendelser i Caux som en ikke glemmer. En delegasjon fra den franske motstandsbevegelse hilser en tysk ungdomsgruppe med tysk sang. Den franske sosialistlederen, madame Irene Laure hvis sønn ble pint av Gestapo mens hun ble tvunget til å se på for at hun skulle gi opplysninger om partisanene, bekjenner at hun ikke lenger var i stand til å rekke en tysker hånden, men grepet av idéen i Moralsk Opprustning kan hun i dag likevel forenes med tyskerne. Neppe noe menneske i de to land har i det siste året gjort mer for å skape forsoning mellom fransk-menn og tyskere enn nettopp madame Laure. Unge italienere avgir bekjennelser til forsamlingen om at de har mishandlet fargede folk og de får en broderhilsen fra en etiopisk delegasjon. De to menn som trykket hinannens hånd over bordet i Caux — hvem var de? Tyskerens furede ansikt og massive hender var preget av mange års kamp og strid. Han er leder for tre millioner fagorganiserte arbeidere. Franskmannen var Georges Villiers, sjef for den franske arbeidsgiver-federasjon, en av de mest innflytelsesrike menn i den europeiske industriverden.

NY STATSMANNSKUNST

Til Caux kommer de. Den amerikanske Kongressen sender en delegasjon. Katayama, Japans første statsminister etter den nye grunnlovsinnførelse i 1947 og formann

av enkeltmennesker som selv er blitt forvandlet.

— En kristen verden blir en forvandlet verden, og bare i en slik verden er materialismen dømt til undergang.

På podiet i Caux stod en ung russer, tidligere løytnant i den røde armé. Mitt folk er ikke bolsjevistisk, sa han. I det russiske folket ligger der gjemt en åndelig atombombe som kan ødelegge materialismen fullstendig. Men hvordan skal vi få den til å eksplodere? Vi russere tenker ofte på hva vi kan gjøre for vår egen frigjøring. Her i Caux har jeg funnet svaret på hvordan vi kan begynne kampen mot materialismen. Vi må bare ikke sove. Hvis vi ikke er klar over at det koster offer og kamp, blir vi overvunnet. Vil vi sitte og vente inntil flodbølgen skyller inn over oss, eller vil vi ta denne sterke kraften i bruk? Mitt folk vil være rede når tiden er inne, men vi trenger moralsk støtte. Vi må vite at det utenfor jernteppet er en kraft som ligger i en klart formulert ideologi. Og den er meget viktigere og sterkere enn atombomben. Når denne åndelige atombombe har eksplodert, kan vi paradoksal nok si at vårt land er blitt fritt. Vi kan møte vårt folks behov og befri oss fra bolsjevismen, ikke med hat og med ønsket om å tilintetgjøre kommunistene, men ut fra en overbevisning og en lengsel etter å forvandle dem.

IKKE Å LIKVIDERE, MEN Å LIVSFORVANDLE

En kvinnelig medarbeider i et russisk emigranttidsskrift i New York kom til Caux. Hun ble ønsket velkommen på pressekonferansen

ten. Der er ingen annen vei enn Caux's vei.»

— Men gjør ikke den dumhet å tro at vi har god tid på oss, advarer Jack Jones. Materialismens ideologi har en plan for hele verden. Ingen hær kan stanse den, ingen pengesum sette en stopper for den. Det eneste som kan stanse den er en moralsk opprustning, personlig livsforvandling, offer.

«DETTE ER NOE NYTT I HISTORIEN»

I Caux begynner den nyere historie, reklærte rektoren ved universitetet i Zürich, professor Theophil Spoerri, i sin forelesning over emnet «Grunnkraftene i Europas historie». Historiens grunnlov er utfordring og svar på utfordring (challenge and response). Det skapende svar må ha tre egenskaper: Tanke, lidenskap og handling. En kultur blir aldri ødelagt ved ytre krefter; den bryter sammen fordi den ikke har noe svar på det historiske øyeblikks utfordring. Europas kulturelle stormaktsstilling skyldtes inkarnasjonen av en levende ideologi, representert ved trekanten Athen—Nasaret—Roma. I middelalderen ble den europeiske syntese bygget på universelt kristent grunnlag. Senere førte Romakirkens maktbegjær til opprør og åndelig splittelse. Og hverken den franske borgerlige revolusjon eller den marxistiske proletarrevolusjon har vært i stand til å gjenskape Europas enhet. Begge disse ideologiene har ensidig konsentrert seg om materielle spørsmål. De ville bygge en ny menneskelig verden ved hjelp av umenneskelige midler. Den utfordring vi nå står overfor må bevares med en ny ideologi. MRA-ideologien samler i seg alle impulsene fra europeisk

«Der er to årsaker til at vi skulle hate hverandre. Du er fransk. Jeg er tysker. Du er kapitalist. Jeg er arbeider.» — Den andre svarte: «Vi skulle være fiender også av en tredje årsak. Ditt folk døpte meg til døden og satte meg i fengsel. Jeg så nesten alle vennene mine dø omkring meg.» Så reiste han seg fra bordet og sa: «Men dette hører fortiden til. Vi må glemme hatet. Jeg rek-ker deg hånden til vennskap.» Caux vil ikke være noen kirke. Men det samler alle de kreftene som

Madame Irène Laure, tidl. generalsekretær i Franske Sosialistiske Kvinners Landsforbund: «Stillingen i verden er i dag slik at de gamle systemene og gamle idéer ikke vil kunne bringe oss ut av bakevjen. Men vi ønsker ikke å se en tredje verdenskrig. Jeg tror på Moralsk Opprustning, og jeg vil ofre alt for denne idé.»

ut fra et kristent grunnprinsipp vil samarbeide for å helbrede verden. Evangelisk er den hjertets glede som preger livet her. Trass i språk-vanskelighetene søker mennesker fra alle verdenshjørner sammen i Caux, og det er ingen overdrivelse å si at de virkelig er lykkelige ved å være sammen. De fleste har åpenbart også følelsen av å være med i et felles fornyelse av menneskeheten ved kristendommens makt, uten hensyn til trosbekjennelse, rase eller klasse. Dette mål og middel skiller Moralsk Opprustning fra alle andre åndretninger som i dag forsøker å skape et nytt Europa. Den paneuropeiske bevegelsen har et klart mål som den søker å oppnå ved politiske midler. Rencontres Intellectuelles søker det åndelige fellesskap ad filosofisk vei. Andre organisasjoner virker for kulturens utbredelse med kulturelle midler.

Moralsk Opprustning kjemper for en samling av menneskene med moralske midler og venter at det oppnådde uunngåelig vil bære frukter i politikken.

«VI MÅ FORANDRE OSS»

- Nous devons changer.
- We have to change.
- Wir müssen uns ändern.
- Vi må forandre oss.

Det høres over alt i Caux. Ingen viser til andre med større behov for forvandling enn de selv. Enhver slår seg for sitt eget bryst og vil for alvor sin egen forvandling. Her fins ikke antydning til menneskedyrkelse. Frank Buchman holder seg beskjedent i bakgrunnen. Han er forresten ikke helt sterk lenger, et-

federasjon, en av de mest innflytelsesrike menn i den europeiske industriverden.

NY STATSMANNSKUNST

Til Caux kommer de. Den amerikanske Kongressen sender en delegasjon. Katayama, Japans første statsminister etter den nye grunnlovens innføring i 1947 og formann i det japanske sosialistparti, kommer i spissen for Japans utsendinger. Han står på plattformen sammen med delegasjonene fra India, Pakistan, Ceylon, Indonesia, China, Jamaica, Malaya og Burma, kvinner i vidunderlige blå-purpur-indigo-lysende nasjonaldrakter. Forsamlingen begynner å forstå noe av Orientens lidelser når Katayama med enkel verdighet sier at «jeg vil gjerne be om tilgivelse for de forferdelige forbrytelser vi har begått mot våre nabofolk. Moralsk Opprustning vil forsone verden». Mens lederne av de nasjoner som var blitt overrent av Japan under krigen trengte seg fram for å hilse og takke ham, begynte det å demre for oss hva statsmannskunst basert på ærlig skyldserkjennelse, omvendelse og åpne hjerter kan bidra til forening av Øst og Vest, venn og fiende — hvor langt mer positiv denne veien er enn vetorett og diplomatisk pokerspill.

Da Parsi Soekawati, sønn av presidenten i Øst-Indonesia, talte om en forvandlet livsførsel grunnlagt på absolutte moralske normer som den mest effektive basis for samarbeid mellom Indonesia og Holland, kom den hollandske sosialminister Joekes opp på plattformen for å trykke hans hånd.

ET TYSK MIRAKEL

August Metzting, formann i arbeiderrådet ved Hösch-gruvene i Essen og tidligere medlem av det tyske kommunistparti, talte fra plattformen sammen med Otto Springorum, generaldirektøren i Gelsenkirchen kullgruvekompani. — Metzting sa: «For meg er det intet mindre enn et mirakel å stå her sammen med Springorum, han som for ikke lenge siden ble betraktet av gruvearbeiderne som en av de mest reaksjonære menn i Ruhr.» Metzting fortsatte: «Hele mitt familieliv er blitt forvandlet. Jeg oppdaget en dag at alle mine gamle idealer bygget på en illusjon. Nå har jeg funnet det jeg alltid søkte. En fundamental forandring i det økonomiske og politiske liv kan bare skapes gjennom revolusjon. Ikke gjennom en blodig revolusjon, men en revolusjon i menneskenes hjerter.» Så fortalte Springorum hvordan han i fremtiden aktet å bekjempe den eldgamle bitterhet mellom Frankrike og Tyskland og fremme det økonomiske samarbeid mellom de to land — for Europas skyld og for verdens skyld. Nå ville han vende tilbake til Ruhr «og under ledelse av ånden fra Caux og sammen med Metzting og tusener av hans kamerater stride for Lysets Ånd i dette land av fabrikkgrøyk og maskiner, rikdom og elendighet». Hvorpå Metzting trykket hans hånd og sa at Springorum var ikke lenger en reaksjonær, men i sannhet en revolusjonær.

En reporter fra «Tagesspiegel» i Berlin uttalte at «dette nasjonale møte i Caux er like betydningsfullt for mine landsmenn i Berlin som den luftbrua som holdt liv i oss gjennom mange måneder». Redaktøren for «Rheinische Post», dr. Anton Betz — som også er formann i Deutsche Presse Dienst — gikk

Hvilket vei vil du velge? Scene fra MRA-filmen «The good Road» — «Den gode veien».

enda lengere: «Dette er av uhyre interesse for alle verdens pressefolk. I vår tid øker avisenes ansvar for hver dag. Vår felles oppgave er noe langt mer og større enn bare å bringe nyheter og sensasjonsmeldinger. Hver eneste avis og tidskrift i Tyskland har offentliggjort minst én artikkel om MRA's ideologi. Vi pressemenn er oss ikke vårt ansvar bevisst hvis vi ikke forteller våre lesere om det som skjer i Caux.»

HVA KRISTENDOMMEN KAN GI

I sommer er det blitt kristnet flere muhammedanere i Caux enn i hele dette århundre. En muhammedansk professor fra Kairo hevdet at det var første gang på 1400 år muhammedanerne hadde sett at kristendommen hadde noe å gi dem som deres egen religion ikke hadde.

Vi møter den engelske kommunisten Jack Jones som i mer enn tyve år stod som tillitsmann for sine arbeidskamerater og som i alle

Jack Jones var en kjent kommunistisk oppviger i England. Inntil han møtte MRA. I dag sier han: «Jeg har funnet en ideologi som er kommunismen overlegen.»

disse årene var innstilt på kamp mot sin arbeidsgiver, aldri på samarbeid. Han begynte å komme på andre tanker den dagen han møtte en arbeidsgiver som behandlet ham som menneske og ikke som lønns-mottaker, og som spurte om de ikke sammen skulle forsøke å finne fram til hva som var rett og ikke hvem som hadde rett.

— Temmelig motstrebende gikk jeg med på å reise hit til Caux, fortalte Jack Jones meg en kveld vi gikk og pratet i hagen. Først hatet jeg Mountain House, jeg så i dette slottet hele kapitalismens utsettning av arbeiderklassen symbolisert. Tredje natten kapitulerte jeg. Jeg stod nede på terrassen alene da de første solstrålene begynte å gylle fjellet. Da kom et dikt til meg —

ganske av seg selv. Jeg hadde aldri laget vers før. Jeg skrev det ned på en lapp papir, og etter frokost gikk jeg inn til Frank Buchman og sa: Vel, her har du mitt første dikt. Og her har du meg også.

Jeg spurte Jack om jeg kunne få en avskrift av diktet. Joda, intet i veien for det.

Mountain House.

The mountains tower above the clouds
as here I view the scene,
and in the valley, Lake Geneva
lies stately as a queen.

I contemplate. I bow in awe
before God's Master Plan.
I watch the miracle superb,
the change in selfish man.

The snows on Dents-du-Midi
are but the robes of Grace.
God has a plan for every man,
and each one has a place.

All nations here in unity
have found the strength they need.
Each cares for all, each lives for all,
for here there is no greed.

So must Peace come, thro'
brotherhood.
Democracy will rise!
New lives will spring from Mountain House,
and freedom light all eyes!

— Og hva synes du nå om Mountain House, måtte jeg spørre.

— Jeg elsker dette stedet. I dag står det for meg som et symbol på sant kristent hjertelag. A du, jeg er bare et alminnelig svakt menneske, og det hender nok ennå at trangen til å vende tilbake til kommunistpartiet dukker opp i meg. Men jeg vet at en sterk hånd holder meg oppe — og Han vil ikke forlate meg.

«EN ANDELIG ATOMBOMBE»

Det går så mange motstridende ord om MRA-bevegelsen:

- En farlig kristen sekt.
- Et forsøk på å be fram kapitalismen.
- Et misbruk av religion for å fremme politikk.
- En forklodning av neofascismen.
- Eller også:
- Vår tids siste håp.
- Den eneste veien til et enig Europa.

— Den kristne basis for aftenlandenes politikk og begrunnelsen for den eneste mulige verdensideologi av i morgen. «Bare en verdensomspennende ideologi kan helbrede den verden som er revet i stykker av krigsideologiene.»

— En felles fornyelse av menneskeheten ved kristendommens makt

- Et forsøk på renessanse av menneskene gjennom en kristendom hevet over konfesjonisme.
- En bekjennelse til bergprekenen.
- En moralsk terapi av verden.
- En ny og bedre verden skapes

kommunist, men ut fra en overbevisning og en lengsel etter å forvandle dem.

IKKE Å LIKVIDERE, MEN Å LIVSFORVANDLE

En kvinnelig medarbeider i et russisk emigranttidsskrift i New York kom til Caux. Hun ble ønsket velkommen på pressekonferansen neste formiddag og fant straks grunn til å opplyse at hennes tidsskrift var «absolutt antikommunistisk». Hun så en smule forbauset ut da MRA-lederen Reggie Holmes som styrte møtet, umiddelbart fant seg befoyet til å korrigere den forutoppfatning av MRA som hun tydeligvis hadde fått.

— La det være klart for alle at Moralsk Opprustning ikke er anti-kommunistisk, sa Holmes. Vi vil ikke bekjempe kommunistene. Vi vil forvandle dem ved hjelp av en ideologi som er høyere og sannere enn kommunismen. Det å være antikommunist er i og for seg ikke positivt. Vær noe langt edlere enn kommunist og antikommunist, — lev det ut, og bring det videre!

Og det har lyktes! Mange tidligere glødende kommunister og hardkokte marxister har i sommer stått på podiet i Caux og fortalt at marxismens tid er forbi og klassekampen avleggs. Som Esther Norman Treider skrev: «Den åndelige atombombe har eksplodert her og skapt kjedereaksjoner av ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet som har forvandlet deres liv og forplanter seg videre og videre.»

Ta f. eks. Heinz Grohs, marxisten, juristen og magistraten som lærte industriarbeiderne hjemme i Nordrhein-Westfalen opp i klassekampens teknikk. Han stod nettopp og doserte for en fagforening i Düsseldorf hvordan man skal finne sine fiender og likvidere dem, da noen MRA-folk innfant seg. Heinz Grohs snudde seg mot dem og sa: Nå er det deres tur, vær så god! MRA-folkene fulgte oppfordringen og talte inntrengende om at det gjelder ikke å likvidere, men å livsforvandle. I dag er Grohs selv blitt MRA-leder. Det tok ham to måneder å bestemme seg. Nå sier han: «Lenge nok har jeg lært fagforeningsmedlemmene i Düsseldorf-distriktet opp i klassekampens taktikk, og jeg vet hvor meget hat og hvor megen bitterhet vi har sådd i disse menns hjerter på denne må-

har vært i stand til å gjenskape Europas enhet. Begge disse ideologiene har ensidig konsentrert seg om materielle spørsmål. De ville bygge en ny menneskelig verden ved hjelp av umenneskelige midler. Den utfordring vi nå står overfor må bevares med en ny ideologi. MRA-ideologien samler i seg alle impulsene fra europeisk historie og effektiviserer dem igjen ved å åpne en adgang til deres opprinnelige kilde: I praksis å forvandle verden gjennom livsforvandlede mennesker. Medisin er ikke for sykehuset som sådant, men for de individuelle pasienter. Helbredelsens «forvandlingen» realitet viser seg i samværet med andre mennesker. Lagarbeidets ånd skal gjennomsyre hele samfunnet. Ordrene utstedes ikke av mennesker, men av Gud selv når vi lytter til ham. Dette er inspirert livsførsel, inspirert demokrati. Det kan ikke læres teoretisk, men bare i praksis. «Hva Frank Buchman har vist oss er at den alminnelige jevne kvinne og mann kan inspireres av Gud. Ikke bare «store» menn og helgener som Frans av Assisi og Martin Luther kan finne denne inspirasjon, men du og jeg. Dette er noe nytt i historien. Tenk hva det betyr historisk at hvert eneste menneske, arbeider, fabrikkarbeider, professor, student, kvinne og mann kan få sin ledelse fra Gud og derved inspirere sitt samfunn. Dette er begynnelsen til en ny epoke. Jeg er historiker, sa professor Spoerri. Jeg har studert alle de skiftende kulturer i opp- og nedgang. Men her er noe nytt som aldri har hendt før.»

EN GARANTI MOT SELV-SUGGESJON

«Er Caux svaret?» Bysekretær Ivar Vogts foredrag i Kristiansands Rotaryklubb den 13. oktober var en rapport fra bysekretærens egen Caux-reise i sommer. La meg få lov til å gjenta og understreke et par punkter i Vogts foredrag.

Caux er et sentralt forskningsinstitutt, et treningssentrum for løsning av de moralske grunnproblemer som må løses hvis ikke denne verden som plutselig er blitt så liten, skal gå under i kampen mellom divergerende menings- og interessegrupper. Blir ikke disse konflikter løst ut fra moralske prinsipper, vil de bli søkt løst med makt. Og i dag kan det bety slutten på alt.

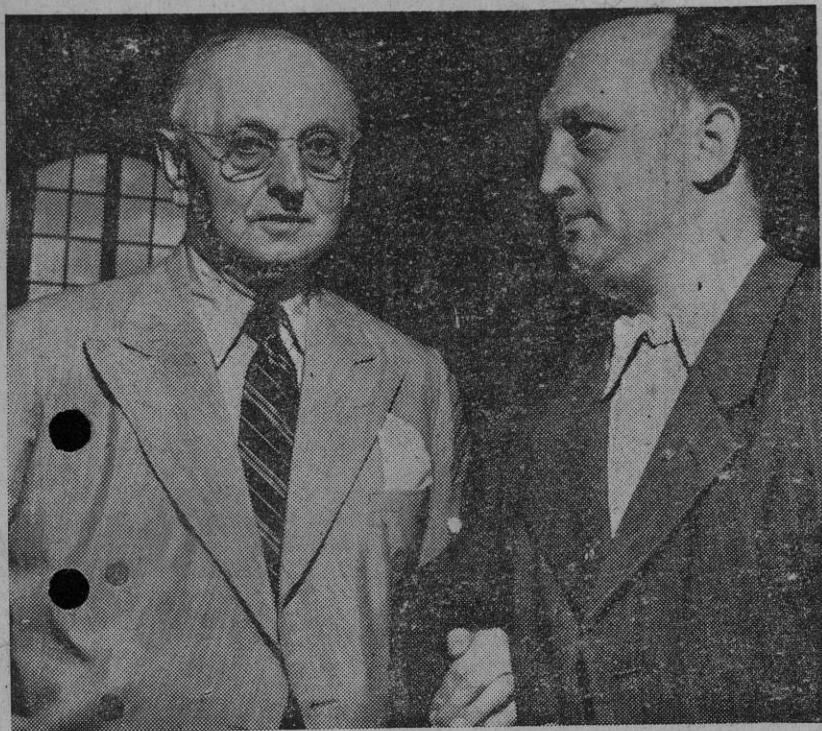
Forts. side 7.

The mountains tower above the clouds
as here I view the scene.
And in the valley Lake Geneva
lies stately as a queen...

Vi lever ikke lenger i industriens —

(Forts. fra side 6.)

Heinz Grohs (t. h.) og Frank Buchman har sluttet vennskap. Arbeidsministeren i Nordrhein-Westfalen, dr. juris Heinz Grohs er blitt en ledende skikkelse i Moralsk Opprustning. Han er en av de mest lærde marxister i Tyskland og var foreleser i marxisme for tyske fagforeningsledere. Men — «da jeg så skuespillet Den glemte faktor, forstod jeg at det eksisterer en større og høyere etisk kraftkilde enn noen av de metodene vi hittil hadde benyttet. Mange av mine kolleger i fagbevegelsen og mange medlemmer av arbeiderrådene har nå besluttet å følge MRA's vei og leve etter denne moralske standard. Vi håper også å se flest mulig tyske arbeidsgivere slutte seg til oss i denne vår kamp. Sammen kan vi bygge et nytt samfunn på disse moralske prinsippers grunnvoll. Mennesket må igjen lære å bli stille. Ved å lytte til røsten fra vår samvittighets dyp søker vi ledelse i dagens gjerning.»

Stort inntrykk gjør det å se i Caux en så mangfoldig representasjon av gjennomsnittsmennesket. Helt ordinære folk fra alle samfunnslag, alle nasjoner, alle raser og alle religionssamfunn. I det ytre forbløffende variert, men allikevel alle preget av samme ånd. De anbefaler at man planmessig oppøver sin ånd til å gi — eller som de vil si: få — riktige svar på livets spørsmål gjennom «stille stunder». Til å begynne med er det vel så viktig å bestemme seg for å ville gjøre Guds vilje som å gruble over Guds vesen. Man må begynne med seg selv. Men familien er det primære arbeidsfelt for enhver som vil praktisere MRA's etikk. Det er den første prøve, og etter de vitnesbyrd man fikk høre i Caux bestod de fleste den med glans. Når en familie er blitt forvandlet er den i MRA's terminologi å betrakte som et «team» — et lag — og kan bli en avgjørende kraft til det gode i sin krets og sitt samfunn. Den enkeltes «ledelse» i personlige spørsmål tas gjerne opp med en eller flere venner i fellesskap i en stille stund for å se om alle får samme ledelse. Før de ikke det, taler de

standens tideverv for alle. Når det skjer, kommer kapital og arbeid til å stå i samme forhold til hinannen som håndens fingre. Det er fornyede mennesker som skaper fornyelse i folkenes økonomiske liv. Industrien har nøkkelen til en ny verden, derfor må den også ha en ny visjon og et nytt mål. Den frie verden har ingen som helst sjans til å leve videre medmindre den river opp materialismens grunnårsak med roten. Både arbeidsgivere og arbeidere må forstå at vi lever ikke lenger i industriens tidsalder. Selv om sannheten er ubehagelig å høre så lever vi i en ideologisk tidsalder. I forrige århundre lød ofte kampropet: Arbeidere i alle land, foren eder! I dag heter det: Arbeidere og arbeidsgivere i alle land, foren verdens folk gjennom en stor positiv idé!

DET KREVES OFFER

Overgangen fra den industrielle til den ideologiske tidsalder er ennå ikke blitt alminnelig erkjent. Forvirringen i den mellomfolkelige politikk viser tydelig nok dette. Politikerne har

alle fakultetene, og den indonesiske regjeringen har sendt seks studenter til ett års trening på statens bekostning. I India er nedsatt en komité som skal velge ut ungdommen for Den gode veiens høyskole.

Viserektoren ved et østerlandsk universitet sa nylig: «Vi sender våre fremste ungdommer til vesterlandets universiteter, men når de kommer hjem har de ingen tro. Vi må forstå at hvis vi i en ideologisk tidsalder fortsetter å gi ungdommen bare kunnskaper og spesialutdannelse uten samtidig å gi en tilsvarende samlende livside, så legger vi verktøy i hendene på den som kan skape ødeleggelse og kaos. Den gode veiens høyskole er opprettet for å fylle demokratiens behov for et ideologisk trenet lederskap.»

Den nye høyskolens program har tre hovedpunkter: 1. Å gi de studerende kunnskap om verden som den ser ut i dag bl. a. ved forelesninger i utenrikspolitikk. 2. Gi dem en ideologi som har svar på problemene bl. a. ved forelesninger i ideologisk historie, ideologisk geografi, og øvelse i teamwork. 3. Straks å gi hver elev en praktisk oppgave i kampen for å omskape verden.

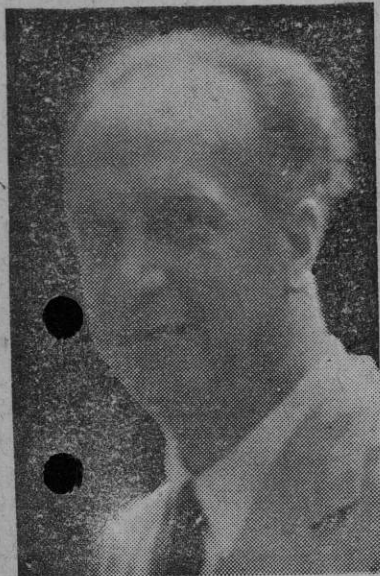
Jeg overvar en av Peter Howards forelesninger i utenrikspolitikk. Den var førsteklasses.

SAMARBEIDETS NØKSEL

Miljøet i Caux fortjente et helt kapittel for seg. Negerfyrster fra Vest-Afrika, bestemødre fra Skottland og Kalifornia, tyske gruvearbeidere, svarthårede og tilsørte orientkvinner, statsmenn, journalister, studenter, industriherrer, geistlige, kontinentale adelsmenn, italienske og franske fabrikkarbeidere, flyktninger fra Øst-Europa og Baltikum, godseiere, landarbeidere, og ungdom fra alle verdens land. De er ikke her «på ferie», selv om konferansens tvangløse omgangsform og landskapets majestetiske skjønnhet kan virke forlokkende nok. De er intenst og kollektivt beskjeftiget. Hele det svære maskineri som drift av fem store hoteller med opptil 1400 liggende gjester betinger, blir drevet på basis av teamarbeid. Ingen administrativ overledning gir gjestene ordre om hvor de skal melde seg til arbeid, og ingen enkelt leder på teamet gir ordre om arbeidsfordelingen der. Likevel blir arbeidet utført dag etter dag, uke etter uke perfekt og knirkefritt av fulltallige teams. Resepsjonsteamet tar seg kjærlig av de nye gjester og ser dem som må reise vei avgårde. Kjøkkenteamet tryller fram de lekreste måltider minst fire ganger om dagen. Oppvasketeamet tar med friskt mot fatt på ufattelige stabler av tallerkener og glass og får det unna i god tid før neste måltid. Og over alt i de svære bygningene driver de andre «lag» sin nyttige gjerning — grønnsakteamet, støvsugerteamet, house-keeper-teamet osv.

På samme måten skapes de lødige programmer for den åndelige næ-

et «team» — et lag — og kan bli en avgjørende kraft til det gode i sin krets og sitt samfunn. Den enkeltes «ledelse» i personlige spørsmål tas gjerne opp med en eller flere venner i fellesskap i en stille stund for å se om alle får samme ledelse. Får de ikke det, taler de rolig sammen om grunnene til at

Rektor ved Zürich universitet, professor Theophil Spoerri: «I Caux skapes ny historie.»

svarene divergerer, og før eller senere finner de sammen en løsning som alle aksepterer. Dette at de på denne måten «deler» sine ledelser gir selvsagt en betydelig garanti mot selvsuggesjonens farer. «Teamwork» — lagarbeid — er i det hele MRA's arbeidsform — i hjemmet, på arbeidsplassen. Om produksjonsutvalgene i fabrikkene får vi således vite at så lenge representantene for ledelsen kommer til møtene med ferdig utarbeidede planer for hvorledes den eller den sak må løses, blir utbyttet magert. Men hvis de møter fast bestemt på å lytte etter gode tanker fra de andre før de selv tar standpunkt, så kommer der meget godt ut av det.

KAPITALISTENE MÅ FORVANDLES

A vandle marxister og kommunister kan være viktig nok. Men like viktig er det etter MRA-ledernes mening «to change capitalists». Garrett Stearly har laget en hel avhandling om dette emnet. Det understrekes her at kapitalisten, hvem meget er gitt, av ham skal også kreves mer enn av de fleste. Han må lære å bli den fattiges tjener. Han må lære fordelingsøkonomi, slik at hver mann kan få nok. Han må vise sine arbeidere fortrolighet og tillit. I praksis vil det bl. a. si at han regelmessig legger fram åpne — og riktige! — regnskaper for dem over firmaets stilling. Ikke i klassekamp, men i bedriftssolidaritet ligger løsningen. Den virkelige kapital i firmaet er ikke dollar eller pund eller kroner, men mennesker og menneskelig samarbeid og trivsel. Forvandlingens frukter bør også vise seg i rimelig deling av bedriftens nettooverskudd etter at forsvarlige avskrivninger er foretatt. Industriens oppgave er å sørge for konsumentene, planlegge og produsere for verdens millioner og skape en vel-

DET KREVES OFFER

Overgangen fra den industrielle til den ideologiske tidsalder er ennå ikke blitt alminnelig erkjent. Forvirringen i den mellomfolkelige politikk viser tydelig nok dette. Politikerne har ikke forstått at materialismens ideologiske utfordring krever et spiritualistisk og etisk-ideologisk svar, i tanke- (filosofi), i lidenskap (besluttomhet) og handling (plan). En ideologi er dynamisk, ikke statisk. I en ideologisk krig duger bare ideologier som har kraft til å forandre mennesker, forene dem og aktivisere dem til positiv innsats. Den sterkeste ideologi er den som skaper den sterkeste forvandling — personlig, nasjonalt, verdensomfattende. Men en slik ideologi vil også kreve meget. Vi vet at kommunismen krever uendelig meget av sine tilhengere. Moralsk Opprustning krever enda mer — den krever nemlig livsforvandling. Og menneskene vil foretrekke en ideologi som de må betale med personlig offer, sa MRA-lederen, Edward Howell, i sitt foredrag i Caux om ideologisk krigføring. «En billig ideologi er en svak ideologi. En sterk ideologi må kjøpes med offer av tid, anstrengelser, materielle fordeler, personlig stolthet.» — «Og nettopp derfor», tilføyde Peter Howard, «skal vi seire!»

COLLEGE OF THE GOOD ROAD

En ny tid, en ideologisk tidsalder, krever nye utdannelsesmetoder. «College of the Good Road» — «Den gode veiens høyskole» — er grunnlagt. Den er allerede registrert i USA og England, og dens undervisning er sidestilt med annen høyskoleutdannelse i de anglosaksiske land. For øyeblikket er høyskolen forlagt til Caux. 350 studenter fra 25 land er innmeldt. Mange nasjoner sender sin beste ungdom dit. Således har Heidelberg universitet sendt tyve studenter fra

tid. Og over alt i de svære bygningene driver de andre «lag» sin nyttige gjerning — grønnsakteamet, støvsugerteamet, house-keeper-teamet osv.

På samme måten skapes de lødige programmer for den åndelige næring: Møter før frokost og før og etter lunsj, forelesninger, kino- og teaterforestillinger. Der gis også kunstnerisk underholdning av høy kvalitet. Og i de fleste møtene forekommer sang av prektige internasjonalt sammensatte kor. På en eller annen måte blir alt det verdifulle som gjestene har å gi, trukket fram i lyset og stillet inn som ledd i dagsplanen i en teknisk fullkommen regi. Selvsagt er det «fulltimerne» som danner ryggraden i maskineriet, men også de mer tilfeldige gjester finner snart en arbeidsplass, og kan ikke annet enn glede seg over selv de mest trivielle arbeidsoppgaver i et så fullkomment samarbeid som det her demonstreres. Det kunne sikkert være nyttig for noen hver å lure ut hemmeligheten ved et så fullendt samarbeid. En av disse hemmelighetene er sikkert den at ingen møter med noen som helst aspirasjoner til lederskap eller i retning av å stikke seg fram, men bare med ærlig vilje til å være til nytte. Enten det nå er med særlige fagkunnskaper eller bare med ekte arbeids glede.

Ved avreisen fra Caux i sommer uttalte den kjente skotske sosialistpolitikeren, redaktøren av Glasgow Daily Herald og Glasgows ordfører under krigen, sir Patrick Dolan: «Moralsk Opprustning er det eneste sikre håp for vår vaklende sivilisasjon.»

Men Frank Buchman og hans medarbeidere må sikkert flytte fjell før hans ideologi har preget menneskenes liv og samliv i verdensmålestokk.

For min egen part vil jeg bare bekjenne at aldri har jeg lært så meget på så kort tid som under mine elleve septemberdagers opphold i Caux.

J. S.

«MRA er løsningen for både øst og vest, en ideologi som forener dem begge.» — Avslutningsstenen i filmen «Den gode vei». Midt på bildet ser vi japanerinnen miss Mitsui.